

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут енергетики, автоматики та водного господарства

01-05-270S

СИЛАБУС SYLLABUS	Економічна геологія	
	Economic geology	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ВВ.54	
Освітній рівень Level of Education	Бакалаврський (перший)	
	Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	10	Природничі науки Natural Sciences
Спеціальність Field of Study	103	Науки про Землю Earth Sciences
Освітня програма Degree Programme	Геологія	
	Geology	

Силабус навчальної дисципліни «Економічна геологія» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Геологія», спеціальності 103 «Науки про Землю». Рівне. НУВГП. 2024.14 стор.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/23604/>

Розробник силабусу: *Холоденко В.С., к.геогр.н., доцент, доцент кафедри геології та гідрології*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 10 від “10” квітня 2024 року

В.о. завідувача кафедри: *Мельничук В.Г., д.геол.н., професор*

Керівник (гарант) ОП: *Мельничук В.Г., д.геол.н., професор, професор кафедри геології та гідрології*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 8 від “23” квітня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Сафоник А.П., д.т.н., професор*

Попередня версія силабусу (вказати шифр) - Робоча програма 01-05-47

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ	
Навчальна дисципліна «Економічна геологія»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>«Геологія»</i>
Спеціальність	<i>103 «Науки про Землю»</i>
Рік навчання, семестр	<i>3 рік; 5 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>4 кредити</i>
Лекції:	<i>22 години</i>
Практичні заняття:	<i>20 годин</i>
Самостійна робота:	<i>78 годин</i>
Курсова робота:	<i>-</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>державна</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

<p>Лектор</p> 	<p>Холоденко Вікторія Святославівна, к.геогр.н., доцент, доцент кафедри геології та гідрології</p>
<p>Вікіситет</p>	<p>https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php</p>
<p>ORCID</p>	<p>https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-4679-8455&justRegistered</p>
<p>Як комунікувати</p>	<p>https://v.s.kholodenko@nuwm.edu.ua Корпоративна пошта v.s.kholodenko@nuwm.edu.ua</p>
<p>ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ</p>	
<p>Мета та завдання</p>	

Сучасний ринок праці вимагає від майбутніх бакалаврів глибоких теоретичних знань та професійно-практичних компетентностей з економічної геології, тому важливою частиною у підготовці майбутнього бакалавра з наук про Землю є вивчення навчальної дисципліни циклу вільного вибору студента (вибірковий блок 1) «Економічна геологія».

Сьогодення вимагає проводити економічну оцінку ділянок надр, яка стає вкрай актуальною. З одного боку, в такій оцінці зацікавлена держава, яка видає ліцензії на право користування надрами і розраховує отримувати доходи в бюджет у вигляді разових і регулярних доходів та платежів. З іншого боку, в ній зацікавлений інвестор-надрокористувач, який має намір вкласти кошти в розвідку і видобуток корисних копалин, оцінює свої можливі доходи і ризики в довгостроковій перспективі.

Метою викладання навчальної дисципліни «Економічна геологія» є надбання майбутніми бакалаврами теоретичних та практичних знань та навичок з геолого-економічної оцінки родовищ корисних копалин та геологічного простору: методів та інструментів державного регулювання використання надр: економічної оцінки екологічних збитків на об'єктах надрокористування.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є теоретична та практична підготовка здобувачів з питань економічної геології, а саме:

знати:

- основні поняття вартісної оцінки, геолого-економічної оцінки, запасів корисних копалин, поточних витрат родовища, збитків при використанні надр, ризиків при використанні надр, витрат твердих корисних копалин;

- основні вимоги щодо стабільності проведення геологічного вивчення та розробки родовищ корисних копалин;

- чинники, які визначають промислову цінність родовищ;

- основні нормативно-законодавчі документи.

вміти:

- проводити геолого-економічну оцінку родовища, оцінювати вартість запасів корисних копалин та родовища, ризиків гірничо-добувного підприємства, економічну оцінку збитків при використанні надр;

- вміти використовувати статистичні, математично-кореляційні, регресійні методи при геолого-економічній оцінці прогнозних і перспективних ресурсів, визначати промислову цінність родовища, параметри кондицій на мінеральну сировину, підрахунок запасів корисних копалин;

- проводити розрахунок економічних показників родовища (капіталовкладень та основних засобів), запасів тощо, визначати виробничу потужність добувних підприємств, розрахунок плати за користування надрами для видобування корисних копалин.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1026>

Передумови вивчення* (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)
<i>Вивчається одночасно з дисциплінами: Геологічне право; Статистична обробка інформації в науках про Землю; Структурна геологія та геокартування; Пошуки і розвідка родовищ корисних копалин; Інженерні вишукування і геологія гребель.</i>
Компетентності
<i>При вивченні навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня мають набути компетентності: загальні та спеціальні (фахові). <u>Загальні:</u> ЗК03. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, <u>Спеціальні (фахові):</u> ФК16. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні геосфер. ФК21. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.</i>
Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*
<i>ПРН08. Обґрунтовувати вибір та використовувати польові та лабораторні методи для аналізу природних та антропогенних систем і об'єктів. ПРН09. Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу. ПРН15. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.</i>
Структура та зміст освітнього компонента
Теоретичні основи геолого-економічної оцінки родовищ корисних копалин
<i><u>Тема 1. Вступ до дисципліни «Економічна геологія»:</u> актуальність вивчення дисципліни «Економічна геологія», об'єкт, предмет, цілі та задачі дисципліни, методи вивчення економічної геології, поняття про вартісну оцінку запасів, ресурсів та геолого-економічний аналіз, експлуатаційний стан родовищ корисних копалин України. <u>Тема 2. Геолого-економічна оцінка (ГЕО):</u> стан геолого-економічної оцінки мінерально-сировинного комплексу, нормативно-правове забезпечення ГЕО. <u>Тема 3. Методичні аспекти виконання ГЕО:</u> етапи виконання ГЕО, звітність, техніко-економічне обґрунтування, кондиції на мінеральну сировину: попередні, тимчасові, постійні або оперативні кондиції, коефіцієнт рентабельності гірничо-рудного підприємства.</i>
Змістовний модуль 2 Основи економічного аналізу запасів, надр корисних копалин
<i><u>Тема 4. Методи вартісної оцінки надр:</u> різновиди методів вартісної оцінки надр: витратний підхід, порівняльний підхід,</i>

прибутковий підхід, метод опціонів, визначення вартості ресурсів, структура витрат за основними елементами, оцінка витрат на охорону і відновлення навколишнього середовища при оцінці родовищ.

Тема 5. Класифікація запасів і ресурсів корисних копалин. Економічна класифікація корисних копалин: балансові (видобувні, дотаційні), умовно балансові, позабалансові. Економічна класифікація корисних копалин: перша, друга, третя групи; перспективні і прогностні; складність геологічної будови родовища корисних копалин.

Тема 6. Підрахунок запасів корисних копалин: способи підрахунку запасів: мета, завдання, операції, одиниці розмірності, різновиди способів, розрахункові формули.

Тема 7. Основи вартісної оцінки родовищ твердих корисних копалин: етапи освоєння родовищ твердих корисних копалин, особливості розрахунку поточних витрат, розрахунок поточних витрат та оцінки вартості родовища.

Тема 8. Втрати твердих корисних копалин: поняття про втрати твердих корисних копалин, класифікація втрат твердих корисних копалин: загальні, проектні (нормативні, планові), фактичні, методи визначення розмірів втрат (прямий, непрямий і комбінований) і збіднювання.

Тема 9. Ризики гірничо-рудних підприємств та можливість їх оцінки: сучасний стан гірничо-рудних підприємств та їх проблематика, методи оцінки конкурентоспроможності підприємства, сутність та види ризику гірничо-рудних підприємств, розрахунок ризику.

Тема 10-11. Економічна оцінка збитків при використанні надр: фактори впливу на довілля при використанні надр, еколого-геологічні дослідження територій, економічна оцінка збитків від використання надр (на етапі геологічного вивчення, інтенсивного використання та виснаження).

Разом за змістовим модулем 1, 2 (лекції – 22 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 78 год.). Кожна лекція по 2 години.

Тематика на самостійну роботу

Здобувачі самостійно опрацьовують тематику окремих лекційних питань, готуються до модульних контролів, виконують та розраховують практичні роботи, задачі.

Назви тем на самостійне вивчення:

1. Металічні родовища. Чорні та легуючі метали. Залізо, Марганець. Титан. Нікель. Кобальт. Молібден. Вольфрам. Кольорові метали. Мідь. Свинець і цинк. Сурма. Ртуть. Алюміній. Благородні метали. Золото. Срібло. Платина. Радіоактивні та рідкісні метали. Уран. Торій. Ніобій і тантал. Берилій. Літій. Рідкісноземельні елементи. Розсіяні елементи (германій, реній, селен, телур, кадмій, галій, індій, скандій).

2. Неметалічні родовища. Родовища техногенної сировини. Азбест, Графіт, Плавикий шпат, Барит і вітерит, флюорит. Оптичні і п'єзомінерали: п'єзокварц, оптичні флюорит і кальцит. Дорогоцінне і напівдорогоцінне каміння та їхні родовища. Корунд, гранат; інші абразивні матеріали, Родовища хімічної сировини. Фосфорити, Апатити. Сірка, Бор. Родовища будівельних

матеріалів. Блочний камінь, крейда, глиниста сировина, щебенево-гравійно-піщана сировина.

3. Родовища вуглеводнів. Родовища твердих горючих корисних копалин. Кам'яне вугілля, Буре вугілля. Сапропелеве вугілля і горючі сланці. Торф. Родовища Нафти і газу. Теорії походження нафти і газу: органічна, космічна, радіоактивна. Міграція нафти і газу; типи покладів. Структури нафтових і газових родовищ. Нафтогазоносні басейни і зони нафтогазоносності в Україні. Родовища сланцевого газу.

4. Мінеральні ресурси України. Ресурси металевих руд, вуглеводнів, агрохімічної сировини, підземних вод, будівельних матеріалів. Вивчення і економічна оцінка геологічного простору України. Проблеми використання мінеральних ресурсів в Україні.

5. Охорона корисних копалин.

6. Геологічна служба та державний геологічний контроль на гірничо-видобувних підприємствах.

7. Геологічні явища, що ускладнюють розробку родовищ корисних копалин, методи їх прогнозу та мінімізації впливу.

8. Підготувати інформацію про відмінність підходів до термінів «запаси» і «ресурси» у вітчизняних та іноземних літературних джерелах.

9. Підготувати інформацію про мінеральні ресурси рідного краю, району, області.

10. Визначити рівні зростання експорту і імпорту корисних копалин по окремим групам сировини.

11. Оцінка ОВД різних видів родовищ.

Тематика практичних робіт

№ з/п	Назва, вид роботи	Кількість годин	Бал оцінювання
--------------	--------------------------	------------------------	-----------------------

1	Оцінка геологічних ризиків при оцінках родовищ і проявів корисних копалин на різних етапах геологічного вивчення надр.	2	6
2	Етапи і стадії геологічного та техніко-економічного вивчення надр. Використання регресійного та кореляційного аналізу при геолого-економічній оцінці прогнозних і перспективних ресурсів.	2	6
3	Чинники, які визначають промислову цінність родовищ корисних копалин. Оцінка геологічних ризиків та розрахунок товарної вартості корисних копалин в надрах із використанням перевідних коефіцієнтів.	2	6
4	Визначення параметрів кондицій на мінеральну сировину для підрахунку запасів твердих корисних копалин.	2	6
5	Підрахунок запасів корисних копалин. Визначення головних параметрів корисних копалин для підрахунку запасів.	2	6
6	Підрахунок запасів корисних копалин. Визначення головних параметрів корисних копалин для підрахунку запасів.	2	6
7,8	Визначення виробничої потужності добувних підприємств. Оцінка капіталовкладень та основних засобів.	4	12
7,8	Приклади розрахунків плати за користування надрами під час видобування корисних копалин.	4	12
9,10		4	12
РАЗОМ		20 год.	60

Форми та методи навчання

Форми проведення занять: лекції; практичні роботи; тренінги. Окремі питання тем виносяться на самостійне опрацювання студентів. Методи та технології навчання: індивідуальне і групове навчання; навчальна дискусія, обговорення; аналіз конкретних ситуацій; презентації; ситуаційні дослідження; мультимедійні технології.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Для опанування даного ОК необхідно мати постійний доступ до інтернету, інтернет сайтів, телефон або комп'ютер (ноутбук), підключення студентів до ЕДО НУВГП, робота з програмою Excel.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Методи оцінювання знань базуються на проведенні контролю роботи здобувачів та оцінюванні ступеня засвоєння пройденого матеріалу.

Поточний контроль знань буде проводитися тестуванням і оцінюванням виконаних практичних та самостійних робіт, що дасть сумарний бал до заліку. Для визначення рівня засвоєння

здобувачами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- поточне (усне) опитування та письмове після вивчення змістових модулів;
- виконання практичних робіт, після якого виставляється загальний бал.

Для діагностики знань використовується рейтингова система ECTS зі 100-бальною шкалою оцінювання.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (залік)		Сума
Змістовий підсумковий модуль №1,2										40		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10-11	МК 1	МК 2	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	20	20	
60												

T1, T2 ... T10-11 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для заліку	
90 – 100	зараховано	
82-89		
74-81		
64-73		
60-63		
35-59	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Модульні контролю знань проводяться у навчальній платформі Moodle. Загальна кількість питань у базі навчальної платформи Moodle складає 450 (змістовий модуль 1 і 2 складається із 225 питань).

Структура оцінки поточного (модулі 1, 2) контролів знань за трьома рівнями (1 – достатній рівень складності, 2 – вище достатнього рівня складності, 3 – високий рівень складності) показано в таблиці.

Рівень складності	Назва файлу	Загальна к-сть завдань в базі	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань (бали)	
				за одне	загальна
1	Економічна геологія _Мод1 або Мод2_Рівень1.doc	157	20	0,45	0-9
2	Економічна геологія _Мод1 або Мод2_Рівень2.doc	45	7	0,71	0-5

3	Економічна геологія _Мод1 або Мод2_Рівень3.doc	23	3	2,0	6
	Всього	225	30	3,16	20

Загальна інтегральна оцінка курсу складає 100 балів: розрахункові практичні роботи (60 балів) та поточний модульний контроль 1, 2 по 20 балів.

Загальний бал за практичні роботи виставляється, враховуючи: правильність виконання; чіткість та лаконічність висловлювань; використання сучасних цифрових технологій; присутність на парах.

Нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань і надають студентам можливість подавати апеляції:

- Положення про навчально-науковий центр незалежного оцінювання Національного університету водного господарства та природокористування, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/4184>;

- Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями, <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Рекомендована література Базова

1. Конспект лекцій.
2. Основи економічної геології. Навчальний посібник./ Коржнев М.М., Михайлов В.А., Міщенко В.С., Плотников О.В. та ін. К.: «Логос». -2006. – 223 с.
4. Гурський Д. С., Єсипчук К. Ю., Калінін В. І. та ін. Металічні і неметалічні корисні копалини України. Том 1. Металічні корисні копалини. – Київ. – Львів: Вид-во "Центр Європи", 2006. – 739 с.
5. Класифікація запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр// Постанова Кабінету Міністрів України від 05.05.1997 р. № 432.
6. Методичні вказівки щодо геолого-економічної переоцінки родовищ твердих корисних копалин, запаси яких були апробовані або затверджені раніше//Наказ ДКЗ України № 5/1 від 10.01.2013 р.
7. Методичні рекомендації щодо змісту, оформлення й порядку подання на розгляд Державної комісії по запасах корисних копалин матеріалів геолого-економічних оцінок родовищ металічних і неметалічних корисних копалин//Наказ ДКЗ України № 293 від 21.07.2015 р.
8. Положення про порядок проведення державної експертизи та оцінки запасів корисних копалин//Постанова КМ України від 22.12.1994 р. № 865 (зі змінами й доповненнями, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.97 № 927; від 04.10.2000 № 1512, від 25.10.2002 № 1595). – К. – 1994.

9. *Методика визначення вартості запасів і ресурсів корисних копалин родовища або ділянки надр, що надаються у користування //постанова КМУ від 25.08.2004, № 1117.*

Допоміжна

1. *Методичні вказівки (01-05-40) до виконання практичних робіт з дисципліни «Економічна геологія» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 103 «Науки про Землю» освітня програма «Геологія» денної форми навчання/ В.С. Холоденко – Рівне: НУВГП, 2018. – 71 с.*

2. *Курило М.М., Андрєєва О.О. Економічна геологія: методичні рекомендації до виконання практичних робіт для студентів геологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. - К.: Ніка-Центр, 2014.- 104 с.*

3. *Методичні вказівки (01-05-01) до виконання лабораторних робіт з дисципліни “Геологія та гідрогеологія” студентами за напрямом підготовки 6.060103 “Гідротехніка (водні ресурси)” денної та заочної форм навчання / Криницька М.В. – Рівне: НУВГП, 2014. – 20 с.*

4. *Методичні вказівки (01-05-02) до виконання лабораторних робіт з дисципліни “Геологія та геоморфологія” студентами за напрямом підготовки 6.080101 “Геодезія, картографія і землеустрій” денної та заочної форм навчання / Криницька М.В. – Рівне: НУВГП, 2014. – 22 с.*

5. *Дробноход М.І. Оцінка запасів підземних вод / підручник. – Київ – ВПЦ Київський університет, 2008.*

6. *Камзіст Ж.С., Шевченко О.Л. Гідрогеологія України / навч. посібник. – Київ- Фірма ІНКІОС, 2009.*

7. *Рудько Г.І. Гідрогеохімія / підручник. - Київ – ВПЦ Київський університет, 2007.*

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Методичні рекомендації до виконання практичних робіт з економічної геології/ [Електронний ресурс]: http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/method_econom_geology.pdf
2. Робоча програма навчальної дисципліни економічна геологія/ [Електронний ресурс]: http://www.geol.univ.kiev.ua/docs/programs/econom_geology.pdf
3. Значення економічної геології та геолого-економічних досліджень/ [Електронний ресурс]: <http://visgeo.onu.edu.ua/article/viewFile/40424/36596>
4. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
5. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.rada.kiev.ua/>
6. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lib.rv.ua/>
9. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukovabiblioteka>
http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

Здобувачі вищої освіти можуть залучатися до написання студентських науково-дослідних робіт, кафедральних робіт.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні навички; гнучкість розуму; здатність логічно обґрунтовувати свою точку зору; знаходити вихід з складних ситуацій; ініціативність; комплексне рішення проблем; критичне мислення; управлінські якості; формування власної думки та прийняття рішень; уміння працювати та взаємодіяти з людьми.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право здобувача на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvanniaznan/dokumenti>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

На сьогодні існують відкриті онлайн-курси таких платформ, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn тощо. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з навчальними результатами навчальної дисципліни. Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, викладені у Положенні про неформальну та інформальну освіту у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18660>

Правила академічної доброчесності

Всі здобувачі вищої освіти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студентоцентризм має вирішальне значення для розуміння серйозності ставлення до академічної недоброчесності та неправомірної поведінки. Здобувачі повинні самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці. У той час як здобувачам рекомендується працювати один з одним та обмінюватися ідеями, та обмін текстом, кодом або чимось подібним для виконання окремих завдань є недопустимим. Здобувачі, які порушують Кодекс честі університету, не отримують бали за ці завдання, а в разі грубих порушень, курс не буде їм зараховано і здобувачі будуть направлені на повторне вивчення.

При здачі індивідуальних навчально-дослідницьких робіт може проводитись перевірка на плагіат.

Академічна недоброчесність в університеті неприпустима.

В цілому здобувачі та викладачі повинні дотримуватись:

- Положення про запобігання плагіату випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти зі змінами та доповненнями, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6316>;

- Кодекс честі студентів, <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917>;

- Кодекс честі наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників НУВГП, <http://ep3.nuwm.edu.ua/4916>;

- Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП, <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/10325>.

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. У випадку пропуску занять здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати (виконати практичну роботу, вивчити матеріали лекцій, тощо). Пропуск з поважної причини вважається тим, що відбувся внаслідок хвороби (довідка з лікарні), якщо здобувач вищої освіти є учасником мобільності, якщо здобувач освіти знаходиться на індивідуальному плані і виконує усі вимоги відповідно до положення «Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування», <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6226>

Завдання для відпрацювання здобувач вищої освіти отримує безпосередньо у викладача, або надсилає запит на корпоративну пошту викладачу. Усі матеріали відпрацювання здаються викладачеві особисто здобувачем вищої освіти або надсилаються на корпоративну пошту викладачу.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно для навчальної мети з цієї дисципліни.

Автор
Доцент

Вікторія ХОЛОДЕНКО

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №641
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00